

Hà Nội, ngày 15 tháng 12 năm 2023

Số: NNHM-06/DNBO/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ
THỜI HẠN MÙA**
(Từ tháng 12/2023 đến tháng 02/2024)

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 02 tháng qua

Trong tháng 10/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 79 - 86%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 547 - 605°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 94 - 96mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 73 - 96mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 32 - 33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 23 - 26°C, nhiệt độ trung bình cao hơn từ 0,5-1,0°C so với trung bình nhiều năm (TBNN) cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa phổ biến xấp xỉ đến cao hơn từ 30-50% so với TBNN cùng thời kỳ. Tháng 10/2023, gió mùa Tây Nam tiếp tục hoạt động tại phía Nam với cường độ trung bình, do đó, khu vực Đông Nam Bộ có mưa dông diện rộng trong nhiều ngày, cục bộ có mưa to – rất to. Đêm 2/10 đến rạng sáng 03/10/2023 tại tỉnh Bình Phước xảy ra mưa to – rất to. Ngoài ra, tại trạm Huyện Trăn (Bà Rịa Vũng Tàu) đã ghi nhận được giá trị mưa ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) ngày 01/10/2023 với tổng lượng mưa ngày là 197,6mm.

Trong tháng 11/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 74 – 80%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 550 - 572°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 80 - 84mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 37 - 144mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 31 - 33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 24 - 25°C, nhiệt độ trung bình xấp xỉ đến cao hơn từ 0,5-1,0°C so với trung bình nhiều năm (TBNN) cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa phổ biến

xấp xỉ đến cao hơn từ 30-60%, có nơi trên 80% so với TBNN cùng thời kỳ. Tháng 11/2023, khu vực Đông Nam Bộ liên tục nhiều ngày có mưa diện rộng, cuối tháng lượng mưa có xu thế giảm. Ngoài ra, ngày 9/11/2023 tại Thành phố Tây Ninh, huyện Châu Thành, huyện Dương Minh Châu, Tỉnh Tây Ninh đã xảy ra hiện tượng dông, lốc, sét. Tại trạm Côn Đảo (Bà Rịa – Vũng Tàu), Cần Thơ, Long Khánh (Đồng Nai), Trị An (Đồng Nai) đã ghi nhận được giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 10/2023	Tháng 11/2023
Độ ẩm không khí (%)	79,1 - 85,6	74,1 – 80,0
Nhiệt độ tối cao (°C)	31,6 - 33,1	30,9 - 33,3
Nhiệt độ tối thấp (°C)	23,4 - 26	24,0 - 25,2
Tích ôn hữu hiệu (°C)	546,6 - 605,3	549,5 - 572,1
Mưa hữu hiệu (mm)	73,4 - 95,6	37,0 - 144,3
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	93,5 - 95,6	79,8 - 83,5

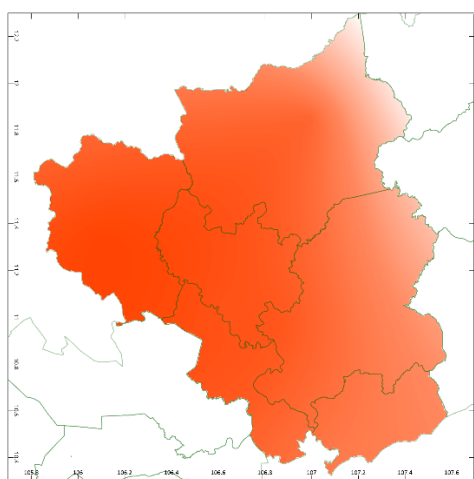
Trong tháng 10, đêm 2/10 đến rạng sáng 03/10 tại tỉnh Bình Phước xảy ra mưa lớn, gây ngập lụt cục bộ tại các vùng trũng thấp, đã gây thiệt hại nhiều diện tích rau màu, một số diện tích bị mất trắng; một số vườn cây ăn quả có múi trong giai đoạn nuôi quả-thu hoạch bị ngập úng, sốc nước, rụng quả. Đồng thời, thời tiết khu vực tiếp tục bị chi phối bởi gió mùa Tây Nam gây ra nhiều ngày có mưa to – rất to tại nhiều nơi trong khu vực, đã ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của một số cây trồng như: rau màu bị dập nát, thối lũn; một số vườn cây ăn quả có múi bị gãy đổ, rụng quả, mưa to cũng ảnh hưởng đến chất lượng và công tác thu hoạch mủ cao su.

Sang tháng 11, thời tiết ngày có nắng đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác thu hoạch và bảo quản cây ăn quả có múi. Tuy nhiên, nửa đầu tháng thời tiết khu vực Đông Nam Bộ có mưa rào, cục bộ có mưa to - rất to đã làm ảnh hưởng đến rau màu, một số diện tích rau màu bị đổ ngã, thối nhũn (đặc biệt là rau ở giai đoạn cây con và rau ăn lá); một số vườn cây ăn quả có múi bị rụng quả, gãy cành. Nửa cuối tháng, lượng mưa trên khu vực có xu hướng giảm rõ rệt, thời tiết

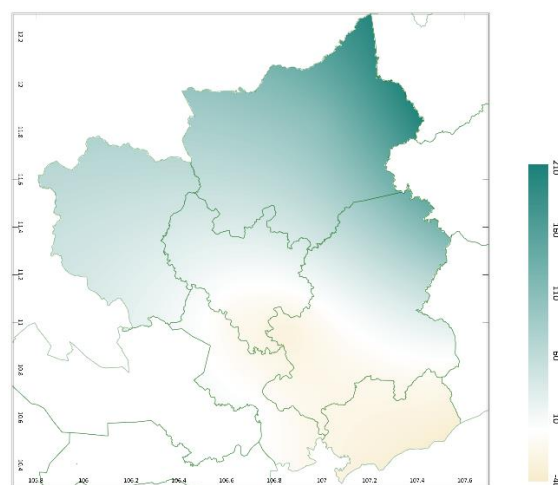
hầu như không có mưa đã ảnh hưởng tới quá trình sinh trưởng và phát triển của một số diện tích rau màu trên khu vực, do thiếu nước.

Trong 02 tháng qua, thời tiết có mưa rào và dông, đan xen những ngày nắng ráo tạo điều kiện cho bọ vòi voi, bọ cánh cứng tiếp tục phát sinh và gây hại phổ biến ở mức nhẹ - trung bình tại các khu vực trồng dưa; sâu đầu đen gia tăng diện tích nhiễm, nhất là trên những diện tích vườn dưa cao, lâu năm, khó khăn trong việc chăm sóc cũng như thực hiện các biện pháp phòng, chống. Đồng thời, bệnh chết nhanh, bệnh chết chậm, tuyến trùng hại rễ... tiếp tục gây hại, hại nặng cục bộ trên những vườn tiêu lâu năm chăm sóc kém.

2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ tháng 12/2023 đến tháng 02/2024)

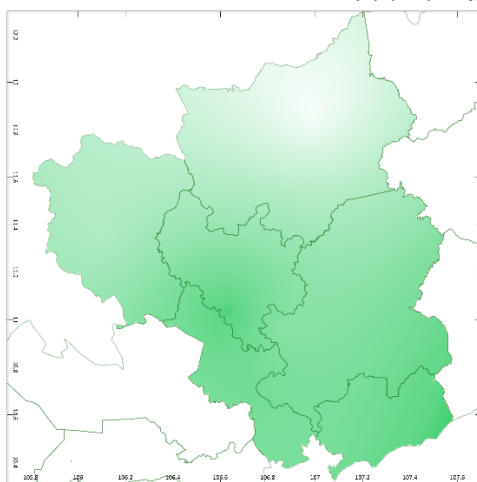

a) Tổng tích ôn hữu hiệu mùa

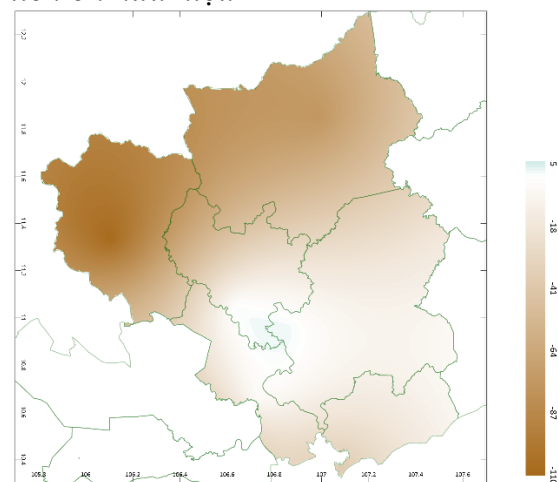

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

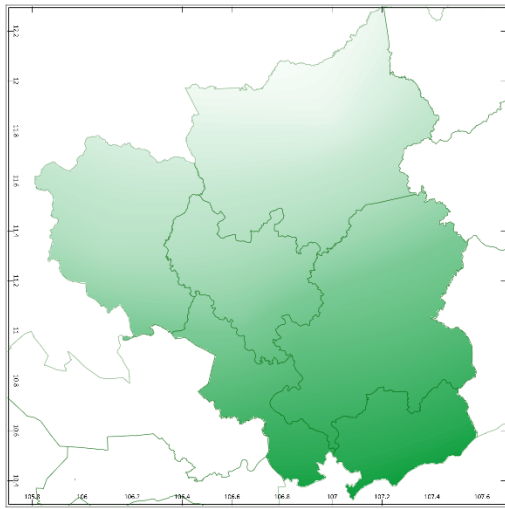

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu mùa

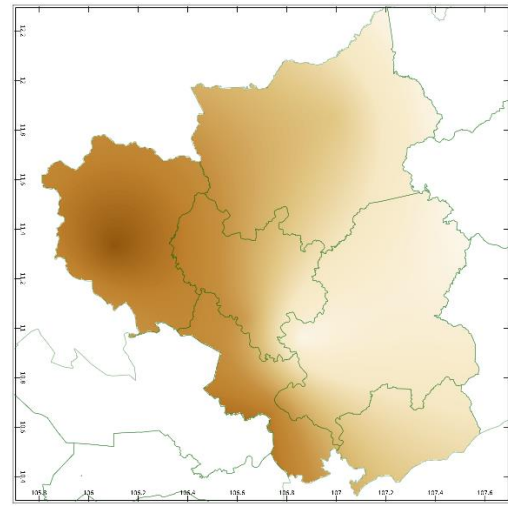

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

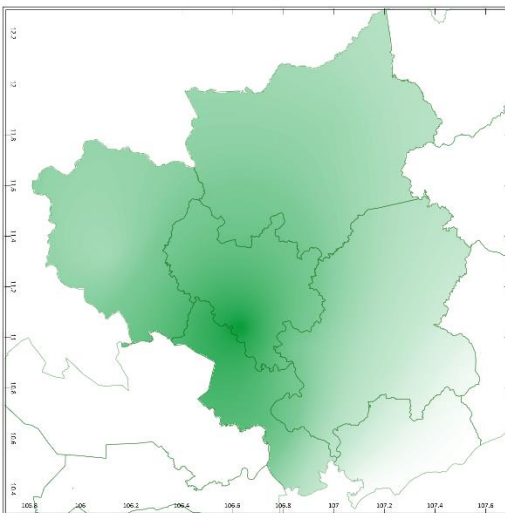

a) Bốc thoát hơi tiềm năng mùa

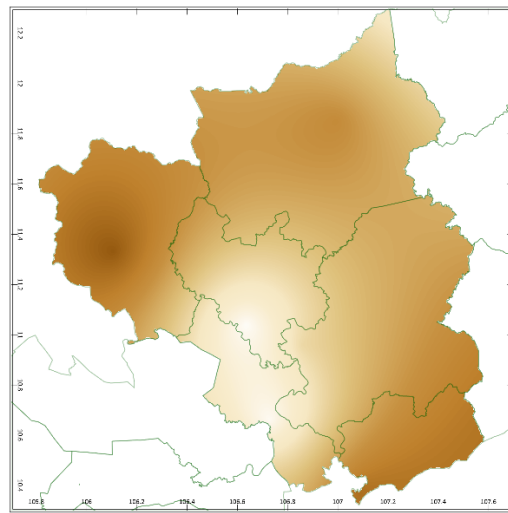

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

a) Độ ẩm đất mùa

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đồ độ ẩm đất

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 27-31°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 22-25°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 12/2023 dao động trong khoảng 518 – 542°C; trong tháng 01/2024 dao động trong khoảng 522 - 531°C; trong tháng 02/2024 dao động trong khoảng 517 - 553°C. So với cùng kỳ năm trước, tích ôn hữu hiệu tại tỉnh Bình Phước, Tây Ninh, phía Bắc tỉnh Bình Dương và phía Đông tỉnh Đồng Nai có xu thế cao hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 10 - 210°C; TP. Hồ Chí Minh, phía Nam tỉnh Bình Dương, phía Tây tỉnh Đồng Nai và tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức khoảng 40°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 12/2023 dao động trong khoảng 3 - 43mm; trong tháng 01/2024 dao động trong khoảng 4 - 12mm; trong tháng 02/2024 dao động trong khoảng 1 - 9mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng

mưa hữu hiệu trên hầu hết khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 18 – 110mm.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tháng 12/2023 dao động trong khoảng 75 - 78mm; tháng 01/2024 dao động trong khoảng 74 - 77mm; tháng 02/2024 dao động trong khoảng 76 - 79mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trên toàn khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 1 – 9mm.

Độ ẩm đất dự báo tháng 12/2023 dao động trong khoảng 11 – 66%; tháng 01/2024 dao động trong khoảng 0 – 16%; tháng 02/2024 dao động khoảng 0%. So với cùng kỳ năm trước, độ ẩm đất trên toàn khu vực Đông Nam Bộ có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 9 – 32%.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 52-75%.

Từ tháng 12/2023 đến tháng 02/2024, nhiệt độ trung bình (NĐTĐ) phổ biến cao hơn khoảng 0,5-1,5°C so với TBNN. Nắng nóng có khả năng xuất hiện tại khu vực Đông Nam Bộ từ tháng 02/2024. Tổng lượng mưa (TLM) tháng 12/2023, ở mức xấp xỉ so với TBNN kỳ. Tháng 01- 02/2024, phổ biến ít mưa, TLM khoảng từ 5-15mm. Tiếp tục đề phòng các hiện tượng thời tiết nguy hiểm như dông, lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 12/2023	Tháng 01/2024	Tháng 02/2024
Độ ẩm không khí (%)	71,8 - 74,5	60,9 - 66,2	51,7 - 60,6
Nhiệt độ tối cao (°C)	29,3 - 30,5	27,4 - 28,6	28,7 - 31,1
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22,1 - 24,2	22,7 - 24	24,3 - 25,1
Tích ôn hữu hiệu (°C)	517,8 – 542,0	521,9 - 530,7	517,3 - 553,4
Mưa hữu hiệu (mm)	2,7 - 42,9	4,2 - 12,2	0,6 – 9,0
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	74,5 - 77,8	73,7 - 77,2	75,7 - 79,1
Độ ẩm đất (%)	11 – 66	0 – 16	0

Cây ăn quả có múi (cam, quýt, bưởi) trên khu vực Đông Nam Bộ trong thời gian tới chủ yếu giai đoạn thu hoạch – chăm sóc sau thu hoạch-phân hóa mầm hoa. Đối với những vườn cây đã thu hoạch xong, bước vào giai đoạn chăm sóc, người dân cần lưu ý cắt tỉa những cành khô, cành sâu bệnh, cành tăm, cành vượt, cành xiên vào tán, đồng thời, bón phân cân đối và tưới nước đủ ẩm để cây

phục hồi, lưu ý, sau khi bón phân cho cây, không được tưới nước đẫm sẽ gây thừa nước làm bộ rễ tơ mới phát triển nhanh, hút dinh dưỡng lên cây và làm cho cây ra lộc ảnh hưởng đến việc phân hóa mầm hoa cho vụ tiếp theo. Thời kỳ này cần đảm bảo độ ẩm cho cây dao động trong khoảng 60 - 80%. Độ ẩm đất dự báo tháng 12/2023 dao động trong khoảng 11 – 66% (trong đó tỉnh Bình Dương có độ ẩm đạt 66%, các tỉnh khác có độ ẩm đất dao động trong khoảng 11 - 50%); tháng 01/2024 dao động trong khoảng 0 – 16%. Qua đó có thể thấy, ngoại trừ tỉnh Bình Dương trong tháng 12/2023 có độ ẩm đất thuận lợi cho cây ăn quả có múi sinh trưởng và phát triển, các tỉnh khác trong tháng 12/2023 và toàn bộ khu vực Đông Nam Bộ trong tháng 01 có độ ẩm đất thấp hơn so với nhu cầu của cây trồng, do đó, đối với những tỉnh này người dân cần tưới bổ sung nước cho cây ăn quả có múi, đồng thời, bón phân cân đối, phù hợp cho cây phục hồi sau thu hoạch. Đến tháng 02/2024, cây có múi chuyển sang thời kỳ phân hóa mầm hoa, giai đoạn phân hóa mầm hoa, cần hãm nước để cây phân hóa mầm hoa; tổng lượng mưa dự báo của khu vực tháng 02/2024 không đáng kể, độ ẩm đất toàn khu vực xuống thấp 0%, thời tiết phù hợp cho quá trình hãm nước cho cây (trước khi ra hoa không nên bón nhiều phân đạm cho cây), giai đoạn này cần thực hiện khoanh cành để kích thích ra hoa. Điều kiện thời tiết thuận lợi cho một số sâu bệnh như: rệp, nhện, bệnh greening, bệnh vàng lá thối rễ, sâu đục quả...gây hại trên cây có múi, do đó, cần lưu ý kiểm tra, theo dõi và chủ động các biện pháp phòng trừ sâu bệnh có hiệu quả.

Trên khu vực Đông Nam Bộ, tháng 12/2023 cây điều đang trong giai đoạn phân hóa mầm hoa - ra hoa – quả non. Sang tháng 01/2024 chủ yếu giai đoạn ra hoa - quả non – nuôi quả; sang tháng 02/2024 cây điều bước vào giai đoạn nuôi quả - thu hoạch. Đây là giai đoạn quyết định đến năng suất của mùa vụ, cũng là giai đoạn cây rất mẫn cảm với điều kiện thời tiết cũng như các đối tượng dịch hại, độ ẩm đất thích hợp cho giai đoạn này dao động trong khoảng 65 – 80%, nhiệt độ thích hợp khoảng 24 - 28°C. Tháng 12/2023 độ ẩm đất dao động trong khoảng 11 – 66% (trong đó tỉnh Bình Dương có độ ẩm đất đạt 66%, các tỉnh còn lại có độ ẩm đất thấp hơn 65%), lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 3-43mm, giai đoạn này cây điều đang ra hoa, thời tiết khu vực có mưa vài nơi vào chiều tối, người dân cần theo dõi thời tiết, khi gặp mưa thì ngay lập tức dùng

loại thuốc sinh học trừ sâu bệnh phun cho vườn điều để không thối hoa. Sang Tháng 01/2024 độ ẩm đất trong khu vực dao động trong khoảng 0 – 16%; tháng 02/2024 dự báo độ ẩm đất đạt 0%, lượng mưa giảm đáng kể, khu vực hầu như không có mưa. Do đó, đối với những tỉnh có độ ẩm thấp hơn so với nhu cầu của cây trồng, khi có điều kiện thủy lợi phù hợp, cần tưới bổ sung nước cho cây điều thuận lợi sinh trưởng và phát triển. Trên toàn khu vực Đông Nam Bộ, thời kỳ này cần bổ sung đầy đủ chất dinh dưỡng cho cây điều cụ thể: đối với những vườn đang trong giai đoạn ra hoa cần bổ sung những nguyên tố vi lượng như Boro (B), kẽm, Mn, GA3 để cây điều ra hoa được tập trung và tăng khả năng đậu quả; đối với giai đoạn đậu quả - nuôi quả cần bổ sung các nguyên tố vi lượng cần thiết như Boro, kẽm, canxi,... tăng khả năng đậu trái cũng như chất lượng quả. Thời tiết kỳ tới thuận lợi cho một số sâu bệnh phát sinh gây hại như: sâu đục quả, bọ xít muỗi, bọ trĩ, bệnh thán thư làm cho hoa bị héo khô không còn khả năng đậu quả... người dân cần thường xuyên kiểm tra vườn, phát hiện sớm sâu bệnh và chủ động các biện pháp phòng trừ có hiệu quả.

Tin phát ngày: 15/12/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/02/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng